

"Пост-патриотизам" у Србији - нема победе без спремности на жртву?!

Пише: Горан В. Ђорђевић
уторак, 06 јун 2023 13:17

□ „И потомци плачући саградише

Гробнице на пустим местима,

Осмислише обазриве законе, и њих

Назваше вечним законима Божијим“

Виљем Блејк

Један од највећих успеха постмодерне представља замагљивање свих линија размимоилажења, односно свих линија фронта. Наравно, ово није изум постмодерне, већ знана традиција свакојаким облика ауторитаризма, коју је постмодернизам као метод оберучке прихватио. Јер, модернизам је тесно повезан са рационализацијом (Турен), а постмодернизам са вулгарном релативизацијом. Тако је и у Србији на почетку 21. века. Све границе и разлике између односа према систему вредности постале су флукутирајуће и порозне. Наравно, као средство за остваривање циљева ова појава није остала незапажена од центара моћи.

Данас у Србији сваки патриотизам се (погрешно и злонамерно) доживљава само као позив у рат. Сведен на скуп архаичних елемената, без способности да се претвори у отпор или активну одбрану. И да се плати цена! Зато је тако слаб, јер радије руши постојећи поредак него што је у стању да одговори на нови.

"Пост-патриотизам" у Србији - нема победе без спремности на жртву?!

Пише: Горан В. Ђорђевић
уторак, 06 јун 2023 13:17

Постпатриотизам је у условима - када се идеја слободе третира као недолична успомене из младости човечанства из сфере трансцедентног и ванвременог пребацио на омеђено игралиште материјализма који се у домаћем блату увек сведе на блискост са центрима моћи према којима се постпатриотизам данас управља. Србијица данас је најбољи пример. Од краја 80-тих, кроз „златну јесен“, патриотизам се (на свом елементарном нивоу) захваљујући корифејима претворио у постпатриотизам. Резултат су крај историје појединих српских земаља, губитак територије, земља сведена на афроазијске колоније из 19 века, одсуство било какве потребе да се супротстави разарајућим процесима. На овом месту, јасно је да је постпатриотизам у нескладу са текућим процесима у свету који представља истински живо доба.

Данас у Србији сваки патриотизам се (погрешно и злонамерно) доживљава само као позив у рат. И на том нивоу се исцрпљује. Сведен на скуп архаичних елемената, без способности да се претвори у отпор или активну одбрану. И да се плати цена! Зато је тако слаб, јер радије руши постојећи поредак него што је у стању да одговори на нови. Након ослањања на природно право и инстинкте, овај животни став се свео на калкулацију. На чудан начин патриотизам је утонуо у сопствену каузистичку замку антрополошког песимизма – која је у суштини представљало кукавичје јаје конзервативизма, заједно са упорном поделом на левицу и десницу. То је патриотизму одузело животну снагу али и место на вечитој скали вредности. Посебно у условима у којима се налази данашњи свет а који се поједностављено може означити као сукоб вредносних парадигми.

Крећући се између историје и идеје моћи, постпатриотизам је утонуо дубоко у сопствене замке, идеолошка лутања и доживљене и додељене улоге. Преостало је само утапање у носталгији као посебан облик бекства и(ли) издаје

Насупрот изазовима, који својом величином прете да потпуно пониште државност и историју једног друштва, српски постпатриотизам је у свој својој „мирној величанствености“ ћутке прешао на резервни положај за који се као на длану види да је реч о рововима непријатеља. Савршена фатаморгана – рекли би. Али, овде није реч о неком дубоком самоповлачењу! Не, стварност указује да се ради о потпуном и добровољном напуштању елементарних вредности које су се још од почетка историје човечанства убрајали у врлине. Узрок треба тражити у чињеници да је српски постпатриотизам бежећи од стереотипа и оптужби свесно напустио елементарне вредности једног друштва: слободу и морал. И у овој (само)наметнутој парадигми је сваку битку изгубио. Крећући се између историје и идеје моћи, постпатриотизам је утонуо дубоко у сопствене замке, идеолошка лутања и доживљене и додељене улоге. Преостало је само утапање у носталгији као посебан облик бекства и(ли) издаје. И намигивање, често и отворена сарадња са носиоцима процеса.

У данашњој Србији, опхрваној протестима, тугом и незнањем, сваки патриота који се одговарајући животном инстинтку затекне на протесту против насиља, чим угледа „жуте паткице“ панично бежи са попришта народног незадовољства

Постпатриотизам је захваљујући калкулацијама, страху и издаји, у Србији сваки напор и позив ка очувању државе и историје свео на оптужбу државе против патриотизма. На оптужбу коју постпатриотизам доживљава као смртну пресуду. И ово се мора рећи: постпатриотске елите у Србији су једини кривац. Наравно, ако прошлост не нуди увек све одговоре, прошлост дели лекције. Није било давно када су се неспорни јунаци Балканских ратова и Првог светског рата, бацили у отворену колаборацију и слуганство немачком окупатору – учешћем у Влади Милана Недића. Дакле, традиција постпатриотизма је неспорна и притворна.

Тако је српски постпатриотизам бежећи од сопства, отворену издају питања слободе и суверенитета заменио за питања „идентитета“. Наравно, ту су и никад скрајнуте вежбе из „теорија завере“. То скретање, као девијација, није била ствар избора или мудрости,

"Пост-патриотизам" у Србији - нема победе без спремности на жртву?!

Пише: Горан В. Ђорђевић
уторак, 06 јун 2023 13:17

већ моралног пада. Зато се данас сваки патриотизам своди само на идентитетска питања. Чак и када се од Косова и Метохије прави држава, гуши Република Српска, предаје немањићко наслеђе у Македонији. У данашњој Србији, опхрваној протестима, тугом и незнањем, сваки патриота који се одговарајући животном инстинтку затекне на протесту против насиља, чим угледа „жуте паткице“ панично бежи са попришта народног незадовољства.

И пре него што нестанемо као историјски народ, треба начинити још један напор и вратити се базичним елементима трајања: слобода, морал, и у политичком домену – суверенитет. Ова исходишта омогућиће не само преживљавање већ и оно што је предуслов сваке колективне и појединачне победе - спремност на жртву

Наравно, реч је о процесима, који су видљиви на свим политичким и идеолошким половима. Тек једна од паралела може се назрети у односу нацизам – империјализам, империјализам - глобализација, раскол између капитализма и национализма или левице

"Пост-патриотизам" у Србији - нема победе без спремности на жртву?!

Пише: Горан В. Ђорђевић
уторак, 06 јун 2023 13:17

и права радника. Заглављен између традиције и експерименталног научног духа, природног и позитивног права, модернизма и постмодернизма, предајући се свакој власти, српски постпатриотизам дубоко је утонуо у теме антрополошког песимизма, питања идентитета и очување сопства.

На крају, за српски постпатриотизам нема наде. Он није ни препознат као респектибилан фактор. Резултати избора и политичких процеса то најбоље потврђују. И пре него што нестанемо као историјски народ, треба начинити још један напор и вратити се базичним елементима трајања: слобода, морал, и у политичком домену – суверенитет. Ова исходишта омогућиће не само преживљавање већ и оно што је предуслов сваке колективне и појединачне победе - спремност на жртву.